

Mamy się czym pochwalić

Porozumienie o współpracy

Zeszłoroczny Dzień Integracji w tym roku przekształcił się w Dni Integracji, które odbyły się 22–25 kwietnia br. Najważniejszym wydarzeniem w ramach tych Dni, z perspektywy współpracy między krakowskimi uczelniami na polu wspierania studentów niepełnosprawnych, było podpisanie przez rektorów pięciu krakowskich uczelni porozumienia na rzecz współpracy w zakresie zwiększania dostępności wyższych uczelni dla studentów niepełnosprawnych

Uroczysty akt podpisania Porozumienia przez Rektorów pięciu krakowskich uczelni (od lewej) JM Prof. dr hab. Roman Niestrój (UEK), JM Prof. dr hab. inż. Antoni Tajduś, (AGH) JM Prof. dr hab. inż. Kazimierz Furtak (PK), JM Ks. Prof. dr hab. Jan Dyduch (PAT) oraz JM Prof. dr hab. Michał Śliwa (UP)

Trochę historii

Idea porozumienia zrodziła się na kanwie nieformalnej współpracy Pełnomocników Rektora ds. Osób Niepełnosprawnych: AGH – mgr Andrzeja Wójtowicza, AP (dzisiaj UP) – dr Małgorzaty Trojańskiej, PK – mgr Jana Ortyła, AE (dzisiaj UEK) – w mojej osobie. Organizując wspólne obozy dla studentów niepełnosprawnych, wymieniając się doświadczeniami, wspierając się wzajemnie szybko zorientowaliśmy się, że w tych wszystkich wspólnych działaniach przeszkadzają nam głównie różnice administracyjne. Okazało się, że rozwiązania organizacyjno-prawne na poszczególnych uczelniach choć nie różnią się zasadniczo to jednak stanowią dość poważną barierę utrudniającą współpracę. Do tego każdy z nas musiał wielokrotnie wyjaśniać władzom i administracji własnej uczelni, dlaczego, np. w przygotowywanych przez niego szkoleniach, warsztatach, kursach czy obozach, uczestniczą także studenci innych uczelni. Ponadto okazało się, że występowanie o środki finansowe na realizację wspólnych przedsięwzięć jest bardziej efektywne. Ostatecznie zdecydowaliśmy się jako pełnomocnicy na przyjęcie rozwiązania, które nazwaliśmy Porozumieniem. Porozumienie o współpracy zostało podpisane 15 listopada 2007 roku. Podpisali je rektorzy AGH, PK i UEK. Zostało uroczystie podpisane podczas konferencji zorganizowanej na

AGH, a dotyczącej zatrudnienia osób niepełnosprawnych na otwartym rynku pracy.

W ramach tego porozumienia Strony zobowiązały się do współpracy w zakresie:

1. prezentowania wspólnego stanowiska w kwestiach koniecznych w Polsce zmian, ułatwiających studiowanie osobom niepełnosprawnym;
2. wymiany doświadczeń między uczelniami, dotyczących opieki nad studentami niepełnosprawnymi;
3. polepszania warunków kształcenia osób niepełnosprawnych;
4. wspólnego występowania o środki finansowe na realizację wspólnych przedsięwzięć na rzecz studentów niepełnosprawnych;
5. organizowania imprez o charakterze integracyjnym dla studentów niepełnosprawnych (np. obozy szkoleniowo-rehabilitacyjne, obozy adaptacyjno-rehabilitacyjne, wycieczki, imprezy kulturalne);
6. wspólnych przedsięwzięć podnoszących kwalifikacje zawodowe studentów niepełnosprawnych i podnoszących ich atrakcyjność na rynku pracy (np. kursy językowe, kursy księgowości, przedsiębiorczości, treningi autoprezentacji);

7. wspólnego organizowania zajęć WF-u oraz zajęć rehabilitacyjnych z wykorzystaniem baz sportowych Stron.

Podpisanie Porozumienia pozwoliło zintensyfikować działania trzech biur (AGH, PK i UEK) przy stałej współpracy Pełnomocnika UP – dr Małgorzaty Trojańskiej. Z czasem do tej współpracy przystąpił także Pełnomocnik Rektora PAT ds. ON mgr Katarzyna Kutek-Sładek. Warto zaznaczyć, że podpisane w 2007 r. Porozumienie sprzyjało także większej konsolidacji studentów niepełnosprawnych poprzez współpracę trzech Zrzeszeń Studentów Niepełnosprawnych AGH, PK, UEK oraz niezrzeszonych jeszcze studentów UP.

Nowe porozumienie

Bardzo owocna współpraca trzech Biur ds. ON oraz nowo powstałych biur na UP oraz PAT doprowadziła do podpisania Porozumienia (dokładniej aneksu do pierwotnego porozumienia) przez – tym razem – pięć uczelni. Kwietniowe Porozumienie podpisali Rektor AGH Prof. dr hab. inż. Antoni Tajduś, Rektor PK Prof. dr hab. inż. Kazimierz Furtak, Rektor PAT Ks. Prof. dr hab. Jan Maciej Dyduch, Rektor UP Prof. dr hab. Michał Śliwa oraz Rektor UEK Prof. dr hab. Roman Niestrój.

Przebieg części oficjalnej

W związku z tym, że tegoroczne podpisanie Porozumienia odbyło się podczas Dni Integracji, zorganizowanych na UEK, jako gospodarz uczestników spotkania przywitał Rektor UEK Prof. dr hab. Roman Niestrój. Miłe przywitanie wszystkich gości oraz uczestników spotkania, podniosła atmosfera podpisania porozumienia oraz dopełnienie tego aktu uroczystym wręczeniem wyróżnienia dla Centrum Integracja za aktywne wspieranie krakowskich uczelni w działaniach na rzecz studentów niepełnosprawnych (wyróżnienie przygotowane przez uczelnie podpisujące Porozumienie) niewątpliwie przyczyniły się do tego, że wydarzenie to na długo pozostanie w pamięci wszystkich uczestników spotkania: Panów Rektorów i Prorektorów, Dziekanów UEK, licznej kadry dydaktycznej i administracyjnej pięciu uczelni oraz bardzo licznej (mnie zaskakującej organizatorów) grupy zaproszonych gości. To spotkanie na długo pozostanie w pamięci także tych wszystkich pracowników naukowo-dydaktycznych oraz administracyjnych, którzy w ramach poszczególnych uczelni otrzymali wyróżnienia za działania na rzecz studentów niepełnosprawnych z rąk Pełnomocników ds. Osób Niepełnosprawnych własnych uczelni.

Nieco bardziej refleksyjnie

Podpisane Porozumienie jest czymś niewątpliwie pomocnym w realizacji wspólnych przedsię-

wzięć, jest zatem czymś cennym nie tylko dla każdej z pięciu uczelni, ale przede wszystkim dla pracowników biur tych uczelni, głównie jednak jest ono cenne dla niepełnosprawnych studentów tych uczelni.

Kiedy po raz pierwszy pojawiała się w mojej głowie myśl o porozumieniu, chodziło mi raczej o usprawnienie naszej współpracy, ale teraz, kiedy z perspektywy czasu patrzę na efekty porozumienia, zaczynam rozumieć, że jego podpisanie to coś więcej niż tylko wygodna platforma dla dobrej współpracy. Z wolna zaczynam rozumieć, że największą wartość, tego porozumienia zasadza się na dialogu międzyludzkim, który leży u jego podstawy. Samo Porozumienie pozostałoby suchym dokumentem, gdyby nie umiejętność i chęć rozmowy, jaką wykazujemy przy licznych spotkaniach.

Podpisane Porozumienie zrodziło się z sympatii, prostej życzliwości dla bliźniego, jaka między nami, pełnomocnikami, panowała, z szacunku dla drugiego za to, co robi, z zaufania do niego i na koniec ze zwykłej ciekawości, jak on sobie radzi jako pełnomocnik, choć przecież nie było (i nadal nie ma) żadnych dyrektyw ani przepisów w tej kwestii. Z drugiej strony, nie sposób nie zauważyć, że podpisanie porozumienia zaczyna zobowiązywać, zatem zachęca nas do dalszego dialogu, do lepszego rozumienia, do wspólnego poszukiwania nowych rozwiązań.

Po drugie, Porozumienie znacznie wyraźniej pokazało nam, że tak naprawdę mamy wspólny cel, że jest nim stworzenie takich standardów i warunków studiowania,

Przemówienie
Rektora AGH
JM Prof. dr hab. inż.
Antoniego Tajdusia

Uroczysta wymiana gratulacji pomiędzy Rektorami

aby przed żadną z osób niepełnosprawnych mury naszych uczelni nie były zamknięte. Dzięki współpracy w ramach Porozumienia lepiej rozumiemy, co jest naszym celem oraz że ten cel jest wspólny.

Po trzecie, współpraca w większej grupie wymaga zdecydowanie większej samokontroli oraz rozwijania w sobie umiejętności komunikacyjnych, jak i negocjacyjnych, znaczy zatem pracę nad samym sobą. Podpisany dokument jest tylko formułą prawną, aby doszło do rzeczywistego porozumienia, czyli wspólnych działań, nie rzadko trzeba zrezygnować ze swego pomysłu, czasami trzeba więcej dać niż wziąć, czasami trzeba zamiast myśleć o interesie własnej uczelni pomyśleć też o interesie innej uczelni, bowiem za tym interesem kryją się konkretni studenci, dla których to wszystko robimy.

Po czwarte, Porozumienie pozwala pokazać naszym studentom, że mimo wielu różnic i odmiennych interesów ludzie mogą się dogadywać i wspólnie realizować jeden cel. Tutaj Porozumienie odsłania swe wychowawcze oblicze. Jest świetnym przykładem zasady, że w jedności nasza siła.

Pierwsze Porozumienie podpisane przez trzy uczelnie pozwoliło nam efektywniej współpracować na rzecz studentów niepełnosprawnych, zaś to kwietniowe,

podpisane już przez pięć uczelni, mam nadzieję, ujawni swą w pełni twórczą moc, czego pierwszym dowodem jest przekształcenie się zeszłorocznego Dnia Integracji w tegoroczne Dni Integracji przygotowane przez współpracującą ze sobą grupę pełnomocników.

Przyszłość

Z listu przesłanego przez Rektora UJ Prof. dr hab. K. Musioła, a odczytanego przez przedstawiciela Biura ds. ON UJ po podpisaniu porozumienia przez rektorów pięciu uczelni, wynika, że uczelnia ta poważnie rozważa przystąpienie do naszego porozumienia, podobnie zresztą jak Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego.

Im więcej uczelni przystąpi w Krakowie do tego Porozumienia, tym szybciej uda nam się wspólnie przygotować szkoły wyższe dla potrzeb studentów niepełnosprawnych, nie możemy tylko zapomnieć o tym, że nasz cel jest wspólny oraz że nasza siła tkwi w dialogu i w akceptacji odmienności każdej z uczelni.

Prof. UEK dr hab. Janina Filek
Pełnomocnik Rektora UEK
ds. Osób Niepełnosprawnych

Projekt DARE

DARE to akronim od nazwy projektu Disability Awareness – A New Challenge for Employees (Świadomość niepełnosprawności – nowe wyzwanie dla pracowników). Projekt ten zyskał aprobatę Komisji Europejskiej w 2007 roku i jest finansowany w ramach programu Lifelong Learning (Uczenie się przez całe życie). Jego pracami kieruje Uniwersytet Jagielloński, a wśród partnerów znajdują się Uniwersytet w Padwie oraz zajmujące się wspieraniem osób niepełnosprawnych organizacje: brytyjska Learning Differences LTD, bułgarska Euroinform LTD i hiszpańska Fepamic

Idea projektu zrodziła się z zaobserwowanej potrzeby zwiększania świadomości niepełnosprawności wśród kadry akademickiej i pracowników administracji publicznej. Założenia projektu wiążą się także

z rozszerzaniem zarówno dostępu do edukacji, jak i do ogólnie pojętego życia społecznego – poprzez łamanie stereotypów, likwidację barier mentalnych, poprawę wizerunku osób niepełnosprawnych. Realizacja założonych celów odbywa się głównie poprzez interaktywne szkolenia, przygotowane z myślą o kadrze akademickiej i administracyjnej.

Dzięki ciekawemu programowi szkoleń, Projekt DARE promuje i przekazuje uczestnikom najświeższą

wiedzę, weryfikując ich dotychczasowe opinie oraz sposoby postępowania wobec niepełnosprawnych studentów czy klientów. W materiałach szkoleniowych zawarte zostały nie tylko informacje o rodzajach i konsekwencjach niepełnosprawności, ale głównie praktyczne wskazówki dotyczące sposobów przełamywania barier, skutecznych strategii nauczania oraz udzielania adekwatnego wsparcia osobom z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Szkolenia mają charakter multimedialny, program treningu zawiera liczne filmy dydaktyczne i prezentacje, a realizowane ćwiczenia pobudzają aktywność uczestników i zachęcają do refleksji.

Nad wysoką jakością powstających materiałów od początku trwania projektu czuwa Quality Management Group (Grupa Zarządzająca Jakością), złożona z europejskich ekspertów, posiadających wieloletnie doświadczenie w różnych obszarach kształcenia oraz w zakresie nowoczesnego podejścia do niepełnosprawności. Opracowane materiały mają charakter uniwersalny, dzięki czemu analogiczne szkolenia odbywają się już na terenie krajów partnerskich: we Włoszech, Hiszpanii oraz Bułgarii.